

รธน. มาตรา ๒๖

พ.ร.บ. การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ซึ่งเสียงเลือกตั้งอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) มีกำหนดยี่สิบปี เนื่องจากเป็นความผิดอันมีลักษณะร้ายแรง เป็นการกำหนดโทษในคดีอาญา และการพิจารณาอยู่ในอำนาจของศาลอาญา ส่วนมาตรา ๑๐๘ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครที่ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ความหมายครอบคลุมลักษณะการกระทำความผิดอย่างกว้างขวางและบางการกระทำอาจไม่ร้ายแรงเป็นเวลาสิบปี เป็นการกำหนดโทษในคดีเลือกตั้งและการพิจารณาอยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์ ทั้งสองกรณีเป็นการดำเนินคดีเลือกตั้งและคดีอาญาที่แยกต่างหากจากกัน เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ กระบวนการ องค์ประกอบของความผิด องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานในการรับฟังพยานหลักฐานที่แตกต่างกัน การกระทำของจำเลยหากเป็นไปตามองค์ประกอบความผิดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในคดีแต่ละประเภท ย่อมเป็นความผิดและให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้ ทั้งคดีเลือกตั้งและคดีอาญา มิใช่การลงโทษบุคคลมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับการกระทำความผิดที่บุคคลนั้นได้กระทำเพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ การกำหนดระยะเวลาให้ศาลเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดยี่สิบปีได้สัดส่วนตามสภาพร้ายแรงของการกระทำความผิด และไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ย่อโดย นางสาวจันทจุฑา พานิชวงศ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวพรพินี ปลูกเจริญ
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นางสาวรมปรางค์ สวมประคำ
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ รักษาการแทน
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ